

فصلنامه علمی پژوهشی
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
شاپا (چاپی) ۸۲۲۳-۲۲۵۱
شاپا (الکترونیکی) ۸۲۳۱-۲۲۵۱
نمایه در SCOPUS، LISA و ISC
<http://jipm.irandoc.ac.ir>
دوره ۲۸ | شماره ۳ | صص ۶۶۷-۵۶۸
بهار ۱۳۹۲

کتابداری معاصر در ایران با چند نام برجسته تداعی می‌شود که بدون تردید، نام دکتر عباس حری یکی از سرآمدان آن به شمار می‌رود. این برجستگی نه به دلیل استناد زیاد به آثار ایشان و نه به دلیل مرتبه

استادی وی است بلکه به خاطر ویژگی‌های کم نظیر و بی بدیلی است که او را "عباس حری" کرده است. دکتر حری استادی ژرف اندیش، منطقی، مثبت اندیش، ایثارگر، اجتماعی، حرفه مند، و در عین حال باصفا بود (ای کاش به جای فعل "بود"، همچنان می‌توانستیم از "است" استفاده کنیم). اینها بخشی از ویژگی‌های او بود. گستره ویژگی‌های اخلاقی، حرفه‌ای و علمی او را می‌توان در پیام‌های جامعه کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران که در غم از دست دادن وی در گروه‌های بحث الکترونیکی، در وبلاگ‌ها و وبگاه‌ها، در خبرگزاری‌های حرفه‌ای و مانند آنها درباره او مطرح کردند، دنبال کرد. هنگامی که جمع این ویژگی‌ها را مرور می‌کنیم، درمی‌یابیم که "کم نظیر و بی بدیل" خواندن وی بی دلیل نیست.

دکتر حری انسانی بود که چنانچه درمی‌یافت وجودش و اندیشه‌اش می‌تواند در گوشه‌ای از این سرزمین سودمند افتد، در آنجا حضور می‌یافت. هر گاه، حتی دانشجویان شهرهای دورافتاده از وی برای حضور و همراهی در همایش خود دعوت می‌کردند، با گشاده‌رویی می‌پذیرفت. با گشاده‌رویی در همایش‌های انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی و در مناسبت‌های گوناگون، از جمله بزرگداشت مقام استادان دیگر شرکت می‌کرد و محدودیتی برای این گونه فعالیت‌ها قائل نبود، مگر آنکه با ارزش‌های مورد نظر جامعه کتابداری در تضاد بود.

سخنان دکتر حری همواره تازه و شنیدنی بود. جذابیت سخنان وی به خاطر مطرح کردن مفاهیم نو، تحلیل عمیق و یکپارچه آنها، و نیز از رویکرد نظری و فلسفی بود. نگارنده بارها هنگام شنیدن سخنرانی‌های وی دچار شعف خاصی می‌شد. نیکویی و جذابیت سخنان دکتر حری از آن رو بود که مبتنی بر مطالعات عمیق وی در قلمروهای دیگر مانند فلسفه، تاریخ، ادبیات، جامعه‌شناسی و مانند آنها بود. او به درستی، بحث‌های خود را در بطن و بافت مربوط (in-context) مطرح می‌کرد، پیش می‌برد و نتیجه‌گیری می‌کرد. این رویکرد استادان واقعی است. به همین دلیل بردل می‌نشست و بر مغز تأثیر می‌گذاشت.

در مقایسه با بسیاری از هم حرفه‌ای‌های خود، ویژگی بارز دیگری نیز او را ممتاز ساخته بود: تعامل فرارشته‌ای. دکتر حری برای بسیاری از استادان و اندیشمندان رشته‌های دیگر، شناخته شده بود. حضور وی در کمیته‌ها و شوراهای گوناگون، فراسوی قلمرو کتابداری و اطلاع‌رسانی، همواره مورد درخواست نهادها و سازمان‌های بسیار بود. او شخصیتی ملی بود و به همین دلیل در سال ۱۳۸۵ از سوی انجمن مفاخر علمی به عنوان "مفاخر علمی" برگزیده شد و مورد تقدیر قرار گرفت. یکی از آرزوهای حرفه‌ای وی آن بود که جوانان در مقایسه با پیشکسوتان، و دانشجویان در مقایسه با استادان خود، جلوتر بروند و پیشاهنگ پویایی و خلاقیت باشند. بر این اساس، آیا نباید او را "کم‌نظیر و بی‌بدیل" بدانیم؟ امید است دانشجویان و کتابداران این سرزمین بزرگ آرزوی استاد را تحقق بخشند و با پویایی خود، جلودار پیشکسوتان و استادان خود باشند تا دانش به مفهوم واقعی خود پیش رود.

رحمت الله فتاحی

سر دبیر

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی